

Závěrečná zpráva o plnění školního preventivního programu

Školní rok 2022 - 2023

ZŠ Kamenická 1145, Děčín 2

Vypracovala: Mgr. Veronika Benešová

Obsah

1/ Úvod, str. 3

2/ Přehled uskutečněných aktivit, prostřednictvím kterých byl naplněn ŠPP, str. 4

- 12

3/ Co se podařilo, kde byly rezervy? str. 13 - 17

4/ Závěr, str. 18

1/ Úvod

Školní preventivní program (dále jen ŠPP) měl v letošním školním roce tyto hlavní úkoly. Zvýšit informovanost žáků v oblastech jako jsou drogy, kouření, kriminalita mládeže, zdravý životní styl atd. Dalším úkolem bylo pomáhat třídním učitelům stmelovat a utužovat kolektivy žáků, posilovat přátelství, vzájemnou pomoc a spolupráci mezi žáky a předcházet tak ponižování, šikaně a jiným nežádoucím jevům. Dětem ve školní družině jsme se snažili nabídnout širokou paletu kroužků a vyplnit tak smysluplně a zajímavě jejich volný čas. Žáky vedeme ke správnému sebehodnocení, zvládnání stresu, ke schopnostem řešit problémy bez pomoci návykových látek. A v neposlední řadě jsme chtěli i nadále reagovat a pracovat s problémy, které se vyskytly v tomto i předchozím školním roce. ŠPP byl realizován v průběhu celého školního roku, stejně tak v průběhu celého školního roku byly získávány podklady pro jeho vyhodnocení.

2/ Přehled uskutečněných aktivit, prostřednictvím kterých byl ŠPP 2022-2023 naplněn

A/ Aktivity a projekty probíhající v průběhu školního roku

Stejně jako každý rok činnost školního psycholožky probíhala v úzké spolupráci s vedením školy, školním poradenským pracovištěm a pedagogy. Školní psycholožka reagovala na potřeby žáků, rodičů i pedagogů – tak jak je školní rok přinášel.

V průběhu celého školního roku školní psycholožka průběžně pracovala s třídními kolektivy, na třídním klimatu, prevenci nežádoucích jevů, podpoře inkluzivního prostředí vzhledem k žákům se specifickými vzdělávacími potřebami. Tyto žáky monitorovala po celý školní rok a ve spolupráci s třídními učiteli a rodiči reagovala na jejich potřeby a potíže. Její náplní byla také krizová intervence a spolupráce na zvládnutí nečekané tragické události.

Z počátku školního roku školní psycholožka spolupracovala na přizpůsobení se žáků na novou situaci, ať už v prvních nebo v šestých třídách, zde především formou adaptačního pobytu.

Průběžně probíhaly konzultace s rodiči, kteří přinášeli svoje otázky, podněty a starosti ohledně svých dětí v naší škole. Některé děti po domluvě s rodiči docházely na individuální sezení. Nejčastějšími tématy práce byly adaptace v kolektivu, potíže se spolužáky, obavy ze školy, potíže s učením a

podpora správných učebních návyků, psychosomatické potíže dětí, rodinné potíže promítající se do školního výkonu. V letošním roce se často objevovalo také téma sebepoškozování a poruch příjmu potravy, potažmo práce s napětím a stresem. Letos byl počet dětí v individuální práci rekordní, celkem 65.

V průběhu roku školní psycholožka spolupracovala s asistentkami pedagoga formou intervizí a byla v kontaktu s Pedagogicko-psychologickou poradnou, Speciálně pedagogickým centrem, SVP, Charitním sdružením a v několika případech také s OSPOD.

Školní psycholožka také působila v rámci vedení školní žákovské rady.

V závěru školního roku se podařilo realizovat v 5. ročnících hodinu věnovanou otázkám dětí ohledně intimního života člověka.

V letošním školním roce převažovala u školní psycholožky Mgr. Lucie Slabé individuální práce s žáky. Zřejmě se jedná o důsledek epidemie Covid 19 a opatřeními s ní spojenými. Ve zvýšené míře se objevovaly úzkostné stavy, děti bojovaly se zhoršením prospěchu, a více než kdy jindy jsme museli řešit sebepoškozování, poruchy příjmu potravy i depresivní stavy.

Celkem prošlo individuální péčí u školní psycholožky 52 žáků. Bylo realizováno více než 200 hodinových konzultací. Spolupráci s žákem vždy provázal kontakt s rodiči, kromě nespočtu telefonických konzultací, proběhlo i

cca 55 konzultací ve škole, cca 15 schůzek bylo realizováno společně s třídním učitelem. 10 x školní psycholožka organizovala společnou konzultaci s rodiči i žákem.

V 6 případech bylo zapotřebí krizové intervence.

Ve zvýšené míře bylo spolupracováno s dětskými lékaři, dětskými psychiatry, PPP, SPC, OSPOD a dalšími navazujícími službami.

Několikrát byly řešeny problémy v kolektivu při skupinovém setkání.

Sociometrický dotazník byl, a to i s následujícím rozbořem administrován v 7 třídních kolektivech.

Intenzivní práce s žáky byla provázená také nespočtem kratších i delších konzultací s třídními učiteli, dalšími vyučujícími, asistentkami pedagoga i vedením školy.

V závěru školního roku se podařilo realizovat v 5. ročních hodinou věnovanou otázkám dětí ohledně intimního života člověka.

Školní psycholožka také vedla stmelovací program na adaptačním pobytu 6.ročníků.

Žákům byla také po dobu k dispozici schránka školní psycholožky, kde se děti mohou svěřovat, pokud je něco trápí a chtějí nastalou situaci řešit.

Školní psychologka byla často přítomna přímo ve výuce a následně poskytovala metodickou podporu jak pedagogům, tak asistentům pedagoga.

Během roku byli žáci, v rámci inkluzivního vzdělávání, vyučováni se svými vrstevníky, v běžných třídách a bez ohledu na jejich individuální rozdíly. U toho byly respektovány jejich zájmy, potřeby, schopnosti či nadání.

Cílem celoročně probíhajícího projektu „Ovoce a zelenina do škol“ je přispět k trvalému zvýšení spotřeby ovoce a zeleniny, vytvořit správné stravovací návyky ve výživě dětí a tím zároveň bojovat proti dětské obezitě.

Co se týká formování osobnostních rysů, tzn. výchovného působení na morálku žáků, upevňování základních pravidel a norem společenského chování, byly tyto problémy diskutovány průběžně po celý školní rok v rámci všech předmětů, zejména pak při třídnických hodinách, kterým je vyhrazen čas po celý školní rok.

Během celého roku též na naší škole probíhá akce „Rodiče vítáni“ aneb Škola otevřená rodičům, rodiče otevření škole. Cílem projektu je partnerská komunikace a přátelské spolupráce mezi školou a rodiči.

Na škole po celý rok aktivně pracuje školní žákovský parlament složený z žáků všech ročníků na škole (vyjma prvního). K ruce primární preventistky jsou po celou dobu školní psychologka a zástupce ředitele školy. Nadále jsme pokračovali v roli koordinátorů školního žákovského parlamentu. Realizovali

jsme společně například volby ve všech třídách, stejně tak jako celoškolské volby do vedení žákovského parlamentu. Věnovali jsme se především tématu zdravé stravy ve škole, například formou ankety o nabídce školního bufetu a školní jídelny. Mimo to žáci také mají možnost vyjádřit se k množství akcí, které se na škole konají. Po celý školní rok se školní parlament scházel jedenkrát měsíčně.

Po celou dobu školního roku probíhají projekty zaměřené na zlepšení prospěchu slabších žáků. Těmito projekty jsou „Inkluze do škol“, „Škola pro všechny II“, „Doučování žáků škol“ a „Cesta ke vzdělání – Třetí šance pro všechny“

Během celého školního roku se na škole pořádaly celodenní projektové dny a probíhaly třídnické hodiny, které měly za cíl stmelit třídní kolektivy.

V neposlední řadě se naše škola účastní projektu Národního plánu obnovy – digitalizujeme školu. Jeho cílem je vybavit žáky digitálními technologiemi pro rozvoj jejich inforatického myšlení a digitálních kompetencí a na prevenci digitální propasti.

Školní psychologka nadále celoročně spolupracuje s kurátory organizacemi pro ochranu dětí a Školním poradenským pracovištěm v Děčíně.

Celý rok se nadále pedagogové vzdělávají, a to ne pouze ve své aprobaci, ale i v ostatních oblastech důležitých pro vykonávání práce učitele.

B/ Aktivity a projekty neprobíhající celoročně

Valnou většinu z aktivit ŠPP vytvořeného na začátku školního roku se nám podařilo naplnit a zde je jejich výčet.

Září:

V rámci akce Týden v pohybu se sedmáci školy účastnili, pod vedením studentek a profesorek ze Střední zdravotnické školy v Děčíně, vzdělávacího a praktického programu určeného pro chování v mimořádných situacích.

Stejný ročník poté absolvoval sezení s paní psycholožkou na téma zvládání stresových situací.

Žáci a žákyně devátého ročníku se v úterý účastnili besedy na téma Zdravé stravovací návyky a poruchy příjmu potravy.

Celá škola během projektového týdne navštívila představení divadla VeTři. Zábavnou formou prostřednictvím divadelních scének se děti zaměří na problematiku současné doby, např. zneužívání návykových látek, šikana, kyberšikana, chování k pedagogům apod.

V září proběhla první schůzka školního žákovského parlamentu, které se účastnili vybraní zástupci z každé třídy (vyjma 1.ročníku) a která se pravidelně opakovala v četnosti 1x za měsíc.

Říjen:

Žáci šestého ročníku se pod vedením školní psycholožky a třídních učitelů účastnili pětidenního adaptačního kurzu. Jeho cílem bylo stmelit nově vzniklé kolektivy, seznámit je s novými třídními učiteli a nastartovat skupinovou dynamiku k co nejvyšší efektivitě. Zážitekový program byl také prevencí proti vyloučení jednotlivců z kolektivu, šikany i rizikového chování žáků v budoucnu. V tomto měsíci byly pro děti spuštěny zájmové kroužky, kterými se snažíme zajistit dětem smysluplné trávení volného času.

Dále proběhl den v rámci našeho společného projektu Malý velký kamarád, kdy žáci devátého ročníku strávili společné chvíle s prvňáky v děčínské ZOO.

V tomto měsíci proběhla první schůzka školního žákovského parlamentu, které se účastnili vybraní zástupci z každé třídy (vyjma 1.ročníku)

Listopad:

V rámci projektového dne u příležitosti „Mezinárodního dne studentů, dne boje za svobodu a demokracii“ proběhly volby do vedení školního parlamentu za aktivní účasti všech žáků na škole, kromě prvního ročníku.

Na základě výsledku školních voleb proběhla v tomto měsíci další schůzka školního žákovského parlamentu, na které bylo ustanoveno jeho vedení.

Žáci druhého stupně besedovali se zástupci Městské policie Děčín na téma kyberšikana a všeobecně o nástrahách čekajících na síti.

Prosinec:

V předvánočním čase se žáci osmého ročníku věnovali seznámení se s problematikou sociálních sítí. V neposlední řadě zjistili, jak ověřovat pravost informací, které po internetu a obzvláště pak sociálních sítích kolují.

V rámci vylepšování vztahů mezi školou, jejími žáky a rodiči žáků jsme uspořádali společné odpoledne, vyplněné zábavným programem, o který se postarali především žáci školy ve spolupráci s pedagogickým sborem.

Leden:

Žákům 6. ročníku byl znovu distribuován dotazník, který měl za úkol zjistit, do jaké míry se změnil vztahy mezi dětmi ve třídě po absolvování adaptačního pobytu, který proběhl na podzim.

Žáci 7. – 9. ročníku vyjeli na lyžařský výcvik, který vede žáky ve vybudování smyslu pro povinnost a vzájemnou pomoc.

Pro 9. ročník byl uspořádán projektový den s názvem Půlden na Zdrávce, kde se žáci seznámili s pokyny pro dodržování zdravého životního stylu, byli

seznámení s prevencí drogových závislostí, kardiopulmonální resuscitací, simulací ošetrovatelských technik a chování při oznamování události na linku záchranářů. Toto bylo zakončeno praktickou částí, kde si získané vědomosti žáci vyzkoušeli jeden na druhém.

Březen:

V posledním březnovém týdnu dále probíhal projekt „Jeden svět“. Během tohoto týdne se žáci seznamovali s moderními československými dějinami prostřednictvím projektu „Příběhy bezpráví“ a také se dozvěděli mnohé o dodržování lidských práv a vůbec sociální problematice.

Duben:

V dubnu se naše škola účastnila celonárodního online vysílání pro všechny žáky, učitele, rodiče i prarodiče o internetové bezpečnosti. Tento byl pořádaný komunitou Gug.cz, jejíž hlavním cílem je vzdělávat Česko v oblasti technologie. Dopolední program určený pro školy probíhal v několika blocích. Lektoři Gugu s pomocí učitelů zábavnou formou rozvíjeli u dětí kritické myšlení a ověřování získaných informací.

K lepšímu povědomí o environmentální výchově byl v dubnu uspořádán projekt Den Země, při kterém se žáci druhého stupně účastnili různých besed a

exkurzí a seznámili se s technologiemi, které umožňují trvale udržitelný život na naší planetě. Mimo jiné navštívili provoz Technických služeb Děčín a skládku komunálního odpadu, uskutečnili přírodovědnou exkurzi v okolí školy a podíleli se na úklidu okolí školy, navštívili provoz čističky odpadních vod a vyjeli na návštěvu zdymadel a hydroelektrárny.

Žáci 8.ročníku vyjeli na pobyt do zařízení Sedmihorky. Po celý týden se zabývali tematikou pokrývající širokou škálu programů zaměřených na ochranu přírody.

Květen:

V květnu vyjeli žáci několika ročníků prvního stupně na školu v přírodě s cílem pobytu dětí ve zdravotně příznivém prostředí, který se koná v rámci vyučování. Vedle tohoto byl pobyt koncipován jako způsob dosažení zlepšení fyzické kondice a také měl vzdělávací a výchovný cíl jako například zvýšení samostatnosti dětí.

V 5. ročníku školní psychologka absolvovala besedu věnovanou otázkám dětí ohledně intimního života člověka.

Červen:

Co se týče prevence proti šikaně a zlepšení komunikace mezi žáky různých věkových skupin se na počátku měsíce uskutečnil týdenní společný pobyt ve škole v přírodě v rámci projektu „Malý velký kamarád“. Nicméně, jednalo se o celoroční projekt společně strávených chvil žáků prvního a devátého ročníku, v jehož závěru probíhal právě výše zmíněný pobyt.

Pro zlepšení zdravého životního stylu našich žáků bylo v červnu uspořádáno několik sportovních dnů, a to napříč všemi ročníky ve škole. Jejich cílem bylo podpořit u dětí zájem o sportovní aktivity.

Na samotný konec školního roku byla pro rodiče všech žáků školy uspořádána akademie a pro rodiče odcházejícího devátého ročníku rozlučkový večer.

3/ Co se nám podařilo, kde byly rezervy?

Po skončení školního roku si musel tým primární prevence položit několik otázek. Co se nám během podařilo a co naopak ne? Byl dodržen školní preventivní program sestavený na začátku školního roku? Bylo dosaženo všeho, co jsme si na začátku školního roku vytyčili? Došli jsme k těmto závěrům.

Co se nám podařilo:

1/ Podporovali jsme zdravý životní styl dětí – Zdravá škola, Ovoce a zelenina do škol, Zdravé svačinky.

- 2/ Spolupracovali jsme s třídními učiteli na prvním i druhém stupni.
- 3/ Formovali jsme odmítavý postoj k rizikovému chování a tvořili zdravé společenské vztahy (návěst komunikačních dovedností a jejich rozvoj v rámci občanské a rodinné výchovy, českého jazyka).
- 4/ Zapojili jsme některé rodiče do užší spolupráce na výchovně-vzdělávacím procesu jejich dětí – spolupráce se školní psycholožkou.
- 5/ Pomohli jsme několika žákům díky individuální práci se školní psycholožkou ve studiu a děti se tak vyhnuly opakování ročníku.
- 6/ Zvýšili jsme osvětu v oblasti ochrany osob, chování v nebezpečných a mimořádných situacích
- 7/ Prohloubili jsme povědomí některých žáků o rizikovém chování a jeho možných následcích – prevence užívání návykových látek, besedy, workshopy, tematické hodiny se školní psycholožkou.
- 8/ Podporovali jsme zdravý životní styl dětí – Zdravá škola, Ovoce a zelenina do škol, Zdravé svačinky.
- 9/ Připravili jsme zástupce žákovského parlamentu na reálný občanský život, skrze poznání toho, jak funguje demokracie.
- 10/ Umožnili jsme anonymně či otevřeně se svěřit s důvěrnými informacemi komukoli z pedagogického sboru – třídní učitelé, schránka důvěry, schránka

školní psycholožky, možnost oslovit školní psycholožku na chodbě či v době přestávek bez omezení, konzultační hodiny primární preventistky.

11/ Podařilo se nám i nadále udržovat spolupráci s institucemi a organizacemi (Městská Policie, Policie ČR, OSPOD, PPP)

12/ Uspěli jsme se žádostí o poskytnutí finančních prostředků v rámci dotačního programu Prevence rizikového chování v Ústeckém kraji v roce 2023. Tyto peníze budou použity pro žáky šestého ročníku vyjíždějících na adaptační pobyt.

13/ Podařilo se nám do třídních kolektivů začlenit děti, jejichž země byla napadena agresorem a také se nám podařilo zapojit je samotné do výchovně – vzdělávacího procesu.

Co se nám nepodařilo:

1/ Nepodařilo se nám změnit postoj některých žáků k užívání některých návykových látek (tabák, alkohol).

2/ Nepodařilo se nám spolupracovat s některými rodiči, což se projevovalo při náhledu počtu návštěv školního serveru Bakalář, neochotou komunikovat s učiteli apod.

3/ Nepodařilo se nám zajistit u některých žáků bezproblémovou docházku do školy (tzv. skryté záškoláctví)

4/ Nepodařilo se nám u některých žáků rozvinout tzv. life – skills (dovedností pro život), jakými jsou například vytváření zdravé sociální sítě vztahů, mediální gramotnost a sebereflexe při řešení problémů a rozhodování.

4/ Závěr

Primární prevence je součástí každodenního života na naší škole, proto se snažíme s „preventivním týmem“, složeným ze školní psycholožky, výchovné poradkyně, školní metodičky prevence a vedení školy nabízet program, při němž dbáme na aktuálnost a míru jeho užití.

Klima ve škole, důvěra a pocit bezpečí žáků jsou základními kameny prevence a na všech zmíněných bodech se podílejí již výše zmínění lidé, navíc podpoření celým pedagogickým sborem.

V rámci správného plnění ŠPP spolupracujeme s odborníky z výchovného poradenství a různými neziskovými organizacemi.

Naše preventivní působení je efektivní s jasně definovaným cílem.

Pokud ale ani sebestyčtější program prevence nezabrání rizikovému vývoji žáků a není v moci či kompetenci školy to vyřešit, dodržujeme princip delegování péče o dítě do rukou odborníků.

